OTSUSED

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/1620,

19. september 2022,

millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 artikli 48 lõike 4 kohaselt erandolukorra näidismeetmed, sealhulgas piirivalveasutuste järgitavad varumenetlused juhuks, kui välispiiril on andmetele juurdepääs tehniliselt võimatu

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. septembri 2018. aasta määrust (EL) 2018/1240, millega luuakse Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) ning muudetakse määrusi (EL) nr 1077/2011, (EL) nr 515/2014, (EL) 2016/399, (EL) 2016/1624 ja (EL) 2017/2226, ([1]) eriti selle artikli 48 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2018/1240 on loodud Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem (ETIAS) nende kolmandate riikide kodanike jaoks, kellelt ei nõuta liikmesriikide territooriumile sisenemiseks ja seal viibimiseks viisat.

(2) Määruse (EL) 2018/1240 artikli 47 lõike 1 kohaselt on piirivalveasutused, kes on pädevad tegema välispiiripunktides piirikontrolli kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/399, ([2]) kohustatud tegema reisidokumendi masinloetaval alal olevaid andmeid kasutades otsinguid ETIASe kesksüsteemis. Võib ette tulla olukordi, kui ETIASe infosüsteemi mis tahes osa tehnilise rikke või liikmesriigi riikliku piirivalvetaristu rikke tõttu ei pruugi piirivalveasutusel olla võimalik teha määruse (EL) 2018/1240 artikli 47 lõikes 1 osutatud otsingut.

(3) Käesoleva otsuse eesmärk on kehtestada erandolukorra näidismeetmed, sealhulgas varumenetlused, mida piirivalveasutustel tuleb välispiiridel järgida olukorras, kui piirivalveasutusel ei pruugi olla võimalik ETIASe kesksüsteemis vastavaid otsinguid teha.

(4) Erandolukorra näidismeetmed on mõeldud kasutamiseks suunistena või lähtematerjalina, mida olenevalt vajadusest kohandada, kui liikmesriigid koostavad ja võtavad vastu oma riiklikud hädaolukorra lahendamise plaanid juhtudeks, kui piirivalveasutusel ei ole võimalik välispiiril asuvates piiripunktides kooskõlas määrusega (EL) 2016/399 piiril kontrolle tehes ETIASe kesksüsteemis päringuid teha.

([1]) ELT L 236, 19.9.2018, lk 1.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/399, mis käsitleb isikute üle piiri liikumist reguleerivaid liidu eeskirju (Schengeni piirieeskirjad) (ELT L 77, 23.3.2016, lk 1).

(5) Piirivalveasutustel peaks olema võimalus saada tehnilise rikke korral ajutine erand kohustusest teha ETIASe kesksüsteemis otsinguid ning nad peaksid saama kontrollida reisilubade olekut määruse (EL) 2018/1240 artiklis 31 osutatud kontrollivahendi abil. Lisaks on vaja sätestada piirivalveasutuste teadete sisu juhuks, kui liikmesriigi riikliku piirivalvetaristu rikke tõttu ei ole tehniliselt võimalik ETIASe kesksüsteemis otsinguid teha.

(6) Võttes arvesse, et määrus (EL) 2018/1240 põhineb Schengeni *acquis*'l, ja kooskõlas Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud protokolli nr 22 (Taani seisukohta kohta) artikliga 4 on Taani teatanud määruse (EL) 2018/1240 rakendamisest siseriiklikus õiguses. Seepärast on käesolev otsus Taani suhtes siduv.

(7) Käesolev otsus ei kuulu nõukogu otsuses 2002/192/EÜ ([3]) sätestatud meetmete hulka. See kujutab endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale. Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(8) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (nende kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ([4]) tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ([5]) artikli 1 punktis A osutatud valdkonda.

(9) Šveitsi puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([6]) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ([7]) artikliga 3.

(10) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis*' sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ([8]) tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis A osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ([9]) artikliga 3.

(11) Küprose, Bulgaaria, Rumeenia ja Horvaatia puhul on käesolev otsus Schengeni *acquis*'l põhinev või sellega muul viisil seotud akt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 1, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 1 tähenduses.

([3]) Nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsus 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis*' sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

([4]) EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

([5]) Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis*' sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

([6]) ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

([7]) Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

([8]) ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

([9]) Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolli (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis*' rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

(12) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ([10]) artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 18. veebruaril 2022.

(13) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas e-piiride komitee (ETIAS) arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandolukorra näidismeetmed, sealhulgas varumenetlused juhuks, kui välispiiril on andmetele juurdepääs tehniliselt võimatu

1. Kui määruse (EL) 2018/1240 artikli 48 lõigetes 1 ja 2 osutatud otsingute tegemine on tehniliselt võimatu, võivad piirivalveasutused:

a) nõuda kolmandate riikide kodanikelt, et nad esitaksid oma reisiloa oleku (kehtiv, tagasilükatud, tühistatud või kehtetuks tunnistatud) ja kehtivuse kestuse; selleks võivad piirivalveasutused luua kolmandate riikide kodanikele internetiühenduse või anda neile juurdepääsu piiripunktidesse paigaldatud seadmetele, et saada ühendust komisjoni delegeeritud otsuses (EL) 2019/970 ([11]) osutatud kontrollivahendiga;

b) säilitada riiki sisenemisega seotud teavet, näiteks identiteedi- või reisidokumendi andmeid kohapeal, et ajal, mil reisiloa kontrollimine oli tehniliselt võimatu, sisenenud kolmandate riikide kodanike reisiloa olekut oleks võimalik pärast kontrollida; piirivalveasutused võivad seda teavet säilitada üksnes tehnilistel põhjustel juurdepääsu võimatuse ja järelkontrolli jooksul või

c) saada ajutiselt erandi kohustusest teha ETIASe kesksüsteemis otsinguid.

2. Määruse (EL) 2018/1240 artikli 48 lõigetega 1 ja 2 ette nähtud teated edastatakse viivitamata piirivalveasutuste, ETIASe riiklike üksuste ja ETIASe keskküksuse ühiste sidekanalite kaudu.

3. Määruse (EL) 2018/1240 artikli 48 lõikes 2 sätestatud teated, mille piirivalveasutused edastavad ETIASe keskküksusele ja nende endi ETIASe riiklikule üksusele, sisaldavad järgmist teavet:

a) piiriületuspunkt(id), mida rike mõjutab, ja asutus, kes ei ole võimeline otsingut tegema, ning

b) rikke esinemise kuupäev ja kellaaeg;

c) võimaluse korral rikke kirjeldus ja selle lahendamiseks kuluv aeg.

ETIASe keskküksus esitab määruse (EL) 2018/1240 artikli 48 lõike 2 kohaselt eu-LISAt ja komisjoni teavitades sama teabe, mis on saadud piirivalveasutustelt.

Artikkel 2

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

([11]) Komisjoni 22. veebruari 2019. aasta delegeeritud otsus (EL) 2019/970, milles käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1240 artikli 31 kohast kontrollivahendit, mis võimaldab taotlejal kontrollida oma taotluse menetlemise seisu ning reisiloa kehtivuse kestust ja olekut (ELT L 156, 13.6.2019, lk 15).

Brüssel, 19. september 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN